

ADDITIONAL SHEET

Signature of the invigilator

Roll No.

(A)

क्रमांक
आराध्यार्थक वल्कोपास्त्रियः

अनुच्छेदीन आत्म निषेद् - नक्ष करि विजाप्ते आवश्यका
 एवं अस्त्रमित्र आलेहुः :

देवीं नमः उत्तरकालेण वाहना कथापाणित सम्भव
 वल्कोपास्त्रियः वाऽम विषयात्त उत्तरपृष्ठज्ञा। विश्वभूषण
 वल्कोपास्त्रियः मात्रिग्रह विष्य चिल इत्युप्त-प्रकृति-आत्मा, मानिक
 वल्कोपास्त्रियः विष्य चिल इत्युप्त-प्रकृति-मानिकमन उत्तु उ ताकसीयु
 देवी अव्याघात। आराध्यार्थक वल्कोपास्त्रियः मात्रिग्रह विष्य-
 चिल इत्युप्तः वाऽवाहनात्त इत्युप्त-कामिनी। आराध्यार्थक उत्तिमात
 वल्कोपास्त्रियः मात्रिग्रह विष्य चिल इत्युप्त-मानिकमन उत्तु उ ताकसीयु
 देवी अव्याघात। आराध्यार्थक वल्कोपास्त्रियः प्रतुष्ट-कामिनी
 वल्कोपास्त्रियः अति जाधिवत्त आत्मापृष्ठ छीदनगामा, दीति-नीति
 उत्तुष्टि-पिष्यु। वल्कोपास्त्रियः उत्तु आ-प्रतुष्ट-उत्तिमित्ताकृ कात्त
 लामिप्राचून आराध्यार्थक चाट्टगल्ल उ उपन्त्राप्ते। फलस्वरूप आरा-
 ध्यार्थक चाट्टगल्ल उ उपन्त्राप्ते उत्तुष्टि-प्रतुष्ट-उत्तिमित्ताकृ
 अनुच्छेदीन आत्म निषेद् अति तक्ति कात्तजामा। अनुच्छेदीन
 वल्कोपास्त्रियः उत्तुष्टि-प्रतुष्ट-उत्तिमित्ताकृ उत्तुष्टि-प्रतुष्ट-उत्तिमित्ताकृ
 देवी अव्याघात, चाट्टगल्ल, कावाह, वायादि; वार्षिक, वाडल, किंधिल दालेन
 आत्म उत्तुष्टि। आराध्यार्थक उत्तुष्टि (३१४४ श्वीः?) उपन्त्राप्ते

ଶାଖ, ନିତ୍ୟଇଚନ ରଜନି ପଢ଼ନ ଅନ୍ତରୁ ଲେଖନୀୟ ମାତ୍ର୍ୟ, କୃତିତ୍ତ
ଜ୍ଞାନ; ଡାକ୍ତରଙ୍କା ହସ୍ତ। କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟଳଭ ହୋଇଗଲାକୁ ନିତ୍ୟଇଏଠି
'କି' ହିନ୍ଦାତ ଆଖିପକାଜେଣ ନକ ଉପରିଷିକୁ ଆଲେଧ ରଥ
ଉଠିଛେ ହୀ ଉପରାମାଟି।

ନିତ୍ୟଇଶ୍ଵର ହୁମାରୀ ନିତ୍ୟଇଚନମ ହୂରାଟ ଅତ୍ୟଳ ଚମାକ
ଦିଯ କିମି ଅଧି ଭଟ୍ଟେ। ସେ କହିଯାଇଦେଇ ଦୋହାଟ ହିମାତ ବୈତନ୍ତର
ପ୍ରକଟକ କାହୁ କରେଛିଲା। କିନ୍ତୁ ଆହୁ ମିଳିଯାନେ ନତ ଅଭ୍ୟାସ
ପାଲାଗୋଲାର ଆମାତେ ନକ ଅଭିଭିତ କହିଯାଇ ଆହୁ ଆଖାହିଟ
ହଜଳ, ନିତ୍ୟଇ ମୁଖ୍ୟାଙ୍ଗ ଆମେ କହିଯାଇ ହିମାତ ଆଖିପକାଜ୍ଞାନ।
ହିମିନ୍ଦ୍ରିଘନ୍ଦେ ବାଦ ଦିଯ କହିଯାଇ ଯାମ କହାଟ ଚେଷ୍ଟା କରେଛିଲା। କିନ୍ତୁ
ଆପଣ କାହାମେତେ କହିଯାଇଲା କାହୁ ମେତେ ଯେତେ ଅଧିକାରୀ
ନୟ ଅନେକ ଶାଲମକତ ଧେତେ ଆପାହିଲା କିନ୍ତୁ ନିତ୍ୟଇ ହେତେ ମିଥ୍ୟର
ହିତେ ଚାପାହିଲା। କିମି ହିମାତ ଆଖିପକାଜେଣ ପଥାଟ ପରିଷ୍କର୍ତ୍ତ
ହୁଅଛିଲ ନବାନ ମୋହନ୍ତି। ଆହୁ ହୋଲାତ ଆମ୍ବା ବାବୁଙ୍କ ପଥାନ୍ତ ଅନକ
'ହୋଲାତ ହେଲେ ପୋହୁଟି'।

ନିତ୍ୟଇଚନମ ପାଠିଲିକି ହୋଲା ହିଲ ପାଇତି
କଥା। ପ୍ରଜ୍ୟାକାଳ ନରେ ପୋହୁଟା ଆହୁ ବହାର ଅନ୍ତାଲତା। କିନ୍ତୁ
ନିତ୍ୟଇ ଜଳ ଅନୁରଜନୀୟ। ହୋଲାତ ଅନ୍ତାର୍ଥି, ବାମାତ କାମାନିକେ
ଥାନ୍ତ ଭାବାଙ୍କା କରେନି ଦେବ, କୋଣ୍ଠ ଧାରାନିର୍ମାଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଲବନ୍ଧା
କରେଛେ। ଆଠେ ମଧ୍ୟ କାଗଜା ଚିଦାଦ ହେଲ ଚାତବାଟି ହେତେ ମେଚାନ
ମିଥ୍ୟ ଆକାଶ ଶୁଣ କରୁଣ ମେଚାନରେ ଆଲାପ କାହାର ମାତ୍ର
ବାହା ହେଲାଟ ମହିନକଣୀ, ବାହାର ମଧ୍ୟ ନିତ୍ୟଇଏଠି ଗାନ୍ଧିର ବନ୍ଦୁଷ୍ଟ

लेणी नहीं किया के मेरे 'उम्राद' बले आए।

याहाँ अधिनियमे निभाईयेत अपे चाहुँभित
जाहिय नय। पोषणी याहाँ श्यालीका, पाजाह ग्रामी वस्त्र
से नामे ते छुर्खे योगान दित प्रतिदिन। निभाईये त्राप्त
चुर्ख लेय आँ काढ़। 'जायह' दुः काला बले आवर आके छाटी
कहाँ। किंतु निभाईये चाहे —

'काला कोजा दाँडा झुम्फ़ा
छोड़ कि नाले ?'

— किंतु — 'काला यदि मान्द भाठे लेन साकले कौन
कुल ?' निभाईये गाले। नीठे एक छाहुँभि। यीठे थीठे
झुड़ले वार्डे जाडे उषे दम्पाहाठ मध्यक। वर्धा इम्हे
दोँडाय यगाढ़। अपेक्षु छालाहानि बले बक्क बाहुन निभाईये
अपे चाहुँभित चिये दिते छेहेछिल। किंतु निभाई कठि
मावृथ, झुक्कते पूऱ्याणी। ताके बहुते बले — 'मावृथा धात कि
देहे दिते आछ आहुन ? छि !' नक्कुक देहना निये
देशान्तरे इम्हे —

"चाँद तुम्हे आकाण आको आवि तोवाय
देहाण धालि।
छाते तोवाय चायनाका द्वे चाँद,
तोवाय दोनां अपे लागां कालि॥"

ନିଜଇଁଯେ ଛୁଟିଲା ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଦ୍ଦ ଶୁଭ୍ରଦ
ଦଳର ଅଧ୍ୟେ ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କଣ୍ଠେ ନିଭାବ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏଛା ।
ମହିର ଡାନେ ଆକାକାଲୀନ ଅଞ୍ଚଳୀୟ ପର୍ଦ୍ଦାଲାଭାବ ଓ ଅଞ୍ଚଳୀୟ ଅମ୍ବ
ପାତିମ ଦେଖିଲା । ଟାଙ୍ଗତମିତ ହୋଲାରୁ ହୁଣ୍ଡ କମାନ୍ତରିତ ନିଭାବ
ଦ୍ୱାରା ଶୁଭ୍ରଦଳର ମେ ଆମ୍ବର ଲ୍ଲୋ କାହାରେ ମଦା ହାମ୍ବରୀରେ ଓ
ଲୀରୁ ଦୂରି ପିଲିପିଲେ ଦୃଷ୍ଟି କରେ ଅମକୁଠ ମାତ୍ର ନିଜିରେ ଚାହୁଣିଥିବା
ହୁଣ୍ଡ ଦେଖିବା ପାହୁଣ୍ଡ କମାନ୍ତରିତ ହେଉଥିବା ପର୍ଦ୍ଦାଲାଭାବ
ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଆମ୍ବ ଓ ନିଭାବ ଡାନ ଅମିତି ପରିପ୍ରେସରୀ

‘ବନ୍ଧିଗତିକାରୀ ଅଟି ବାଜା ହୋଇବ ମନ,
ଦୁଇଲି କୌଣ୍କ ଫିଲି ଅମ୍ବ କାହାରୁ,
ଆପଣିର କାହାରୁ ମଧ୍ୟରେ ।’

ଦେଖାଇଲା ଡାନର ନିଭାବ ଦୁଇଲାରୁ ଥୋର ଦେଖି
ଆକାଲ ଡାନରରିବା ହେବ ଜାନର ଅଧ୍ୟେ ନାହିଁଦିବ ଆକାଲ ହୁଣ୍ଡ
ପାତିମାନ କାହାରେ ନାହିଁ ଶୁଭ୍ରଦଳର ନିଭାବରୀତି ଲାଗିଥାଏ ପାତିମରେ
ଦୁଇମାଧ୍ୟ ଦୂରିଲା । ଅପିରୋକ୍ତ ନିଭାବରେ ତାହା ଶୁଭ୍ରଦଳରୁ
କଥିକେ ଚାପା ଦିଯି, ଦଳର ଘାହିର ଅନୁମାନୀ ଦାନରଚଳାର
ପାତିମାନ କାହାରେ ହାତେ । ନିଜିଯେଠ ମୁହଁ ମଧ୍ୟର ନିଭାବ ଅଧିକ
ହେବା ହୋଇଲା । ହାତରେ ନିଭାବରେ କବିଯାଳ ପିଲାରୁ ହୁନାଲିଯିବା
ଆହିନ କାହାରେ କମାନ୍ତରିତ ମଧ୍ୟ ପାହୁଣ୍ଡ କାହାରୁ ବାରୁ
ନିଭାବି । କିନ୍ତୁ ବମନ ମାନନ୍ଦରୀରେ ଆହାନ୍ତି । କମନ ହେଉଥିବାରେ

ADDITIONAL SHEET

Signature of the invigilator

Roll No.

8

ଆନ୍ତରିକ ଆଳାଦା, କୁଟୁମ୍ବ ନିଜାରେ ସମନତ ମଲମ୍ବାଳେ ଗାଲା-
ବାସେ । ନିତାର୍ଥ ହୁଅ ନାହିଁ ପାଇନାଥ । ଏମରେତ୍ତରୁ ନିତାର୍ଥୀଙ୍କ କାହିଁ
ଶିଖିଲାଏ ଯୁଧ ଜାନ ପାଇଁ ପ୍ରତିପ୍ରଦାନ ଆମ—

"ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ ମୋ ମାତ୍ର ମାତ୍ର,
ଗାଲାତେ ମିଳିଲା ଆଜା-ଦୂଲାଲ ଜା ଯାହିଁ ଦିଲା
ଯେ ! ତ୍ରୀଦିନ ପତ ଡୁଟି କୋଣ ?
ଏ ଝଲା-?"

— ବାଜିକି — ଗାଲାକୁଟୁମ୍ବିଲେଠୁ — ଯାଏ ନିତାର୍ଥୀଙ୍କ କୋଣ
ମାଘ ଦେଇ ଆହା ଥାଏ,

ରହୁପିବନା ମେଜରେ ନିତାର୍ଥ ନିହେଠ ମମାତ୍-ମମାତ୍
ମେଜେ ଆଲାହୁ ଆକାଶ ଚେଯାଇଛା । ବ୍ୟପ-ଦ୍ୟାମାତ୍-ପ୍ରକାଶକୁ
ଡାକିତିକ ମେ ମଲମ୍ବାଳେ ଥୁଳା କଟେଇଛା । ତାହା ମଲାଛିଲ
ଅର୍ଥ-ମଣଳ ମୁହଁ ତ୍ରୀକରି ଧ୍ୟାନ କରିବା । ତା କହିଲୁ
ମେ ନିତାର୍ଥୀ-ଆକିଥାଏ କଟେଇନ ନିତି ଅନ୍ତରେ କାହିଁଜୁବାରୁ
ମେ ମାନ ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଯାଇ ଆଭିଚ୍ୟାମା
ଯାମେଠ ପତ ଅଛୁଲାଇ ମେମୁଯୋଗ ଆସେ । * କାଗଜରେ ଅଭିନି
ପ୍ରକାଶକୁ ମମାତ୍ ପାଇବା ତାହାର ପାଇବାକୁ କେବୁ କଟେ
ନିତାର୍ଥୀ କାହିଁଜୁବା ଧିକିଲିବ ବ୍ୟଥ ଆଏ । କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧୀ ମେମେ
ଅମାର୍କ ବର୍ଷି ରହୁ ହୁଏଇୟା ସମାତ ଓ ନିତାର୍ଥୀଙ୍କ ଭୁବିଜୁ

জন। যাই সাহসিক হাতে অম্বা-মুছার পাঠকী অঙ্গু
নিতাইয়ের কাটিমুরা ছি কিন্তু এখন তে সুন্দরলেখ শিল্প
ব্যবহার করে করে কিন্তু একেকের অধ্যাত অথ আনন্দিক
কাণ্ডা। উচ্চ ভো নিতাই কৃত মহমাত্ত্বাতে এখ
মামা ছুটি এখ পাখু ছীরদো গাল। আর ভো সে
গো উচ্চ— আ “হামা ভীন মত হেটি কো! ন
ডুনে ?” উচ্চ নিতাইয়ের মাজে আ লালক উঘু
আমাদুড়ে মন পশু আজ— “হামা ভীন মত হেটি
জো! ন ডুনে ?” কাতি জোন্যুপ নিতাইয়ের কামিল
ছিগার আশি পুজো হত অমাধীর দেৱাজ্ঞা অক্ষয়ে
তালাপু।

चाहुंडियी चरित : अक्षयमोहन दिक्षित ब्राह्मण 'कठि' उपनिषद
आठांशकाण्डे १२-४३ उपनिषद्। उपनिषद्
ग्रन्थालाटे प्रकाशित इथ-२१४३ श्री। २१४२ श्री: दादेना
लोक प्रभावी लिखित विद्यालयिकालाते प्रकाशित इथ- बाईबाक,
'कठि उपनिषद्'। आमल 'कठि होटेगल्ले' विक्रत फृप। २१४२ श्री;
प्रासा प्रिणितामुख रचाटेसाल विज्ञात कठि' प्रथम आमद्विजाया
काढा रचाटेजाल कठि काहिनी 'चाहुंडियी प्रसाद' प्रकाश छिल। आठ
उपनिषद् 'कठि' एत नामकात घुक्क व्याप्त असत् बमन प्रकाश
नितार्द्धे १० साठाल नितार्द्धेचर्चान्ते कठियाल इथ- छाव लेहले
येहुले नावीव अकिम्य धमिका छिल आदृ प्रक्षेत्र चाहुंडियी, अनु-
ज्ञन जन।, नितार्द्धे १० धुमिले चहु जानमसुद्धारी।

'कठि' उपनिषद् झूल 'उपशीति' यिय इल-
झिल; नाच वंशात् मन्त्रान नितार्द्धेचर्चान्ते कठियाल व्याप्त ओढात
काहिनी। नितार्द्धे छिल 'छाते पष्टामूल'। वंशात् डूघान् धमाके
प्रमन ना कठे नस्तु डालो इये सम्मानात् सधे बाचात
जेयाछिल। ताकि वाचिधात् रहादे द्वा पेलसेशान आश्रम-
लम्, डूघानात् पर्याप्तेशान बाहात् साम- बक्तु इम्। एवि
सेशान अस्त्रालात् पतेवै घुआगा लेये भाव्य नितार्द्धेचर्चान्ते
आपात् कठियाल डाओमात्। डाओमेत् बाहुण, दक्षका-
यीतिजाते, अक्षांशमा कावेछिल नितार्द्धेचर्चा। वितार्द्धे अक्ष-
माता-नपु; प्रक्षेत्र उदीय वास कठियाल ग्रामेत् अक्ष क्षेत्रे

“**ପେର-ଖୋଲ** ଯହାତେ ଫଳଟି କିମ୍ବାରୀ । ଅର୍ଥାତ୍ ଝରନା । କିନ୍ତୁ ଶିଖିଲ କହି
ଅଣିଲ ଫୁଲଦେଖାଏ ମହୁ ମଧ୍ୟ ଡାଟା ମାତ୍ର କାହାଟି ଆପଣଙ୍କ ନୀତି । ଅର୍ଥାତ୍—
ମହାଜନୀ ଦେଖି ଉଠାଏ ଆପଣଙ୍କ କାହାଟି ଆପଣଙ୍କ କାହାଟି । ସମ୍ପଦ କୁଟୀ କାହାଟି
ଆପଣଙ୍କ ଡେପୋର୍ଟ୍‌ରେ ଆପଣି ଆପଣଙ୍କ କାହାଟି ଆପଣଙ୍କ କାହାଟି । ମହାଜନୀ
ଆପଣଙ୍କ କାହାଟି କାହାଟିଲେ କାହାଟି କାହାଟି ଆପଣଙ୍କ କାହାଟି କାହାଟି । ଆପଣଙ୍କ
କାହାଟି”

—
କାହାଟାରାତି—ଆସନ୍ତେ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରକୃତିର ଉପରେ ଛିଲା
ମେଡି କଥ ଆପଣ ଦୟାନି । ଅଣେ ତାହା କାହାଟାର ଅଭ୍ୟାସ ଅକାର୍ତ୍ତ
ଅଣିଟି ମନ୍ଦୁ ଅଳ୍ପ ବନ୍ଦାବନୀ ମେ କି ନିତାର୍ଦ୍ଦୟର ଜାନ ପ୍ରକାର
କେବଳ ଚିକିତ୍ସା କରି ଆମାଛିଲା । ଆମୁଁ ମିନିମୁହିକାଟା
ମିଲେ କାମି ସବୁ କାହାଟିଲା । କିନ୍ତୁ ମାତ୍ରାମେ ନିତାର୍ଦ୍ଦୟର କବିଜାନ
ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକୃତିର ଜାନ ପ୍ରମଜ୍ଞାନ ଭବ୍ରି ଚିପାଇଲା । ଆହୁତା ନିମ୍ନରେ
ବାଢି ଫିରିଛିଲା ।

‘ନିତାର୍ଦ୍ଦୟର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ପାଇଁ ହେଉଛିଲା ସବୁ
ବାହେ ନେଇ ଭୁବନେ । ଦ୍ଵାରାମେଠ ବ୍ୟାଲିକା, ପ୍ରକୃତିର ନାମରେ ଡାକିବେ
ଅଗରେ, ନିତାର୍ଦ୍ଦୟ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଡାକ । ପାର୍ଶ୍ଵେ ବ୍ୟାବେବ ସବୁ ଯୋ
ଜାପନ୍ ସବୁ କାଳା ପ୍ରକୃତିର, ବୁଦ୍ଧେ ଅମିଟ୍ରେ ଲଳାଗରେ ଆକାଶୀ
ଅନ୍ତରେ ତିରିକାର କୁଟୀରେ ଅନ୍ତରୀ ବସି; ଚିକିତ୍ସା କାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା
ପାଇଁ ଉପରୀଧିକ ପ୍ରକୃତିର ମଧ୍ୟ ପାଇଁରେ ପାଇଁରେ ପାଇଁରେ କିମ୍ବାରୀ କାହାଟାର
କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର
କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର କାହାଟାର

‘କାହାଟାର କାହାଟାର ଅନ୍ତର୍କଷ’

— ଆଯାଏ ସବୁ କାଳା ବଲେ ମଧ୍ୟ, ଚିମ୍ବାର ତାତାକୁରେ ବାହେ
ବା ଡାକ ଆଲକାତାରା ଆମ୍ବ ଫୁଲରେ କାହା ଟାଟା କରିଲେ ନିତାର୍ଦ୍ଦୟ
କବିଜାନ କିନ୍ତୁ କାହା କାଳାରେଠ ପରମାଦ୍ୟା କରି ଜାନ ଦେଖିଲୁ

‘କାଳା ଯାଦି ଡାକ ତାର ଲାଖ ପାକାଳେ କୌଣ କାଳ ?

‘କାଳା କୋଣ ବାହା କୁମ୍ଭ ରେଣ୍ଟ କି ନଥିଲ ?’

— ନିତାର୍ଦ୍ଦୟ ଜାନେ ପ୍ରକୃତିର ମନ ଛଟା ଆଏ । ଆମୁଁ ଆୟୁଷ
ଆଜାଜ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତିକିନ୍ଦି ଦୂରେର ଯୋଜାନ ଦିଲେ କିମ୍ବା ଆମ୍ବ
ଆମ୍ବରେ । ନିତାର୍ଦ୍ଦୟ ହରି ନିତା ପ୍ରାଣରେ ନିତାର୍ଦ୍ଦୟ ଓ ପ୍ରକୃତିର

ADDITIONAL SHEET

Signature of the invigilator

(9)

Roll No.

আমি চান্দুলীয়া এপ্রিলে সম্পর্ক জাতে ছোট নিভাইয়ের জাহান
সফরে নীবত কৃত হৈ। নিভাইয়ের জান, নিভাইয়ের কথা আমি
বলে বিজ্ঞাপন কৰা হৈলাগত বলৈ চান্দুলী প্রতিদিন জাহানজাত
কৰি নিয়ে রাখে নিভাইয়ের আঙ্গুলাগত আসন্ম নিভাই চান্দুলী
আঙ্গুল সম্পর্ক চান্দুলীর নাম বলাগত। অসমাণে, আগেও আমি
চূড়ান্ত ধৈর নিভাইকে জাহানাগত পাঠ্য মুঠে—

“অসমাণে চান্দুলী সম্পর্ক পর্যন্ত চান্দুলী কোকে
বলিয়াছু। দুইমাল কোকে হজু মাঁয়া আছ,
নিভাই সেই গিয়া উচ্ছুলে হজু বন্দু কাতিয়া নদীয়া
আমিতে পাঠুণ”

— অঙ্গুল সঙ্গামিশ্র মোখ চান্দুলী মনে দেনেছিল নিভাইক।
স্বাক্ষরে চান্দুলী শব্দে দেশ সম্পর্ক গৌরবতা বাঢ়ে। নিভাইয়ের
আভিধ অঙ্গুল জন্মানিত চোকাল, “আও চান্দুলী! কাছ ছবি নিভ
পাঠাণ না বলাম,” চান্দুলী আর হজুনি দিনাপয়াত্তি ছবি দেত
বলে পুনৰ্বিদ্য দেশ, কেননা চান্দুলী স্তুতি কাঠামোতি
আনা নিভাই গাও আছ— আও কৰি নিভাইকে দেখ। বাঙ্গালি
চান্দুলী নিভাইকে ভাল প্রালোচনেছিল।

নিভাই কাতিয়ালভ চান্দুলীকে নীবতে পালো
তেমেছিল। কিন্তু বার্ষি দ্বায় দাঁড়ান্ত— প্রাতিনামিকা বসন্ত আবির্ধন
সঠ বৃহস্পতি অনু জনাই। ক্রাতুন রূপালি দ্বোঁ কাতে দুর্দিন
আজ শুশুরেদলত কিলীদোঁ কৰ নাগিমুঁ আন জান-বাহন থাট
বলে। মাথাপে ম্যান-জাহনাউ ঝয়েছিল, নিভাইয়েও সঙ্গ পাওয়া

ଦିଲେ । ଶୁଣ୍ଡମଳେଠ ସମ ହାଲ ଲୋକ ଏବଂ ନିତାଇୟେଠ ପାଠ କ୍ରମ ଆଶ୍ରୟ ଲେଖ । ଆଠ ନିତାଇୟେଠ ଆଠ ହୋଇଛ କଥାକୁ ମରେ କଥା ସମଜ ଜାଗି ଧରେ ଚିହ୍ନାଯା । ଅମ୍ବାକୁ ଟାଙ୍ଗୁଳି ଦର୍ଶକ ବିମାଠ ଉପାଦିତ ପ୍ରେକ୍ଷଣ ମାନ କୁଟନେଇ, ଲାଖୁ କଥାରେ ନିତାଇୟେଠ ଉପର ଡଲପାଠ ଆଠ ଆଠ ନିତାଇୟେଠ ଧରେ ହେବନେ ନକଳେ ଆଚିକାଇ କଢା । ବାନିଠ ଅନ୍ଧକାଠ ଚାମାଶୁଣିଠ ହାତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଣେ ଫ୍ରାଙ୍କିଷ୍ଟ କଥାରେ ନିତାଇୟେଠ । —

“ଶୁଣ୍ଡମଳେଠ ଟାଙ୍ଗୁଳିଠ ନିତାଇୟେଠ ଅନ୍ଧକାଠ । ତିନିଚାମନି ବିଦି ଛବି ଦିଲେ ନା ଶାଲ ନିତାଇୟେଠ ହାନାତ ପାଠେ ଟାଙ୍ଗୁଳ ଅନ୍ଧଦ କଥେଇଁ । ପାଠେ ବୀରେ ଝାଲି ବାହାର୍ଯ୍ୟ ଟାଙ୍ଗୁଳମିଠ ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ଧଦେ କଥ୍ଯା । ଟାଙ୍ଗୁଳମିଠ ପାଞ୍ଜଳାବି ଆମ୍ବାକୁ ପାଞ୍ଜଳାବାନୁ, କିମ୍ବା ଅନ୍ଧାର୍ୟ ଅକ୍ଷମାଠେ ଆଠ କଥା ବଲେଇ ମଣାତ କାଢା । କୁଳ ନିତାଇୟେଠ ମନ ଧାରାମ ଦେଇ ଥାଏଁ । ସନ୍ତୁ ବାହେ ଟାଙ୍ଗୁଳମିଠ ଅନ୍ଧ ନିତାଇୟେଠ ନାହିଁ କହେ ତିଯେ ଦେଇ ବଳମାଠ ତାହିଁ ଦେଖନି ନିତାଇୟେଠ । ତାହିଁ ନିତାଇୟେଠ ଏକବେଳେ — “ଚାମର୍ଯ୍ୟେଠ ଧରେ କି ରାମ୍ଭ ଦିଲେ ଆହୁ ବାହେନ ? ଛି ।” ଟାଙ୍ଗୁଳମିଠ ଆମ୍ବାଠ ହନ୍ତୁ ନିତାଇୟେଠ ମନୁଷୁ ଦେବନା ନିମ୍ନ ଦେଶାନ୍ତର୍ମାଣ ହାତେ —

“ଚାନ୍ଦ ଦୁରି ଆଜାମେ ବାକୋ ଆମି କ୍ରମାଯ କରିବା ଦାଳି
ଟୁଟେ ତୋକାଯ କାମନାକାମ କି ଚାନ୍ଦ,
ଆମାଠ ମୋନାଠ ଆମେ ଲାଗାଠ କାଗଲି ।”

— ଟାଙ୍ଗୁଳ ପାଞ୍ଜଳାବି ଦଶା ଏଥାକେ ଟାଙ୍ଗୁଳମିଠ ହୁଅ ବର୍ଷ — ଶ୍ରୀଦେବପୁରୀ
ନିତାଇୟେଠ ହାଲ ନା କିମ୍ବା ମଜାଦା —

“ନିତାଇୟେଠ ନିରିଷିଠ ହାଲ ଯେବେଳେ ଲାଇନଟେ ବେଳ ଘୁମିଯାଇଁ

ମେହିବାଳ ଛୁଟି ଆଜିର କଥିଯା ଦ୍ୱାରୀ ଅନ୍ତରୀ ଦେଖାଇ
ଶ୍ରୁତ ମନ୍ତ୍ରଟି ଚଲନ୍ତ ରୋଧୀର ରୋଧୀ ଦେଖା ଥାଏ,
ରୋଧୀଟି ଆମା ମନ୍ତ୍ରଟି ଅବରଦନ ଦିଲୁଣ୍ଡି। ଅବରଦନଲିଙ୍ଗକୀୟ
ଶ୍ରୁତ ଚଲନ୍ତ ରୋଧୀଟି ଆପାରିଯା ଆମିତେ ଆମିତେ
ମାମାର ପାଠିନିତି ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରଟି କାହିଁମୁଁ । କ୍ଷାତ୍ର କାଚା
ଆତ୍ମର ଜୀବି ଶ୍ରୁତାତ୍ମ ଘାଟେ କାମଦଧାରି ଉପାଇଥିଲୁଣ୍ଡି
କଥିଯା ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରଟି କାଳେ ମିଥିର୍ମୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଆହାର ଆମାର ମନ୍ତ୍ରଟି ଅକରକ ଆହା ଆମାରିବଳେଠି
ପିତଳେଠି ଧାଟି । ଧାଟି ଆ ସିତେ ନା ମକଳାତ ଜାମଦ
ଗେଲାମ; ଅନୁଭାବଟି ଥାଲେ, ଏମ ଫୁଲମଳ ଆହଳିଲା
ନାଥ ଚଲିଯା ଆହା । ”

— ଟାହୁଣ ଅନୁଭାବିତିତ, ଟାହୁଣକିମ୍ବା ନାହିଁ ଛୁଟି କାଠିକ ତଥା
ଆଶାଦେଶ ଜାଲେ ଶ୍ରାନ୍ତଜାଲେ ତୋକିବା ଅଥ ଆବଶ୍ୟକ । ମହାତ୍ମା ମହାତ୍ମା
ପ୍ରାଣ୍ୟଦୟର୍ବଳ ପାଠିଯା ପ୍ରାଣ୍ୟର୍ବଳ କରି ଏହି ପାଠିନିତି ପାଠିକାମାନକେ ବୋଧନାତ୍ମ
ଅନୁଭାବ କରେ ରତାଳା । ଟାହୁଣମି ଲେଖି । କିନ୍ତୁ ଟାହୁଣମି ଲେଖି ଆହୁ
ନିତିର୍ବ୍ୟଥି ଅନୁଭାବିତିତ, ନିତିର୍ବ୍ୟଥି ଜାଲ, ଅର୍ପନାମି ପାଠିକର୍ବି ଅନୁଭୂତି—
‘ଚାହିଁ ରଦ୍ଦେ କଲଙ୍ଗା ହାତ ବଲ କେ ଦେଖେ ନା ଚାହ ? ’